

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کودکان پیش دبستانی با آسیب بینایی

ترجمه و تألیف:

مریم اصغری

انتشارات آوای نور

تهران - ۱۳۹۲

سرشناسه	: اصغری، مریم، ۱۳۵۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: کودکان پیش‌دبستانی با آسیب بینایی / ترجمه و تألیف مریم اصغری.
مشخصات نشر	: تهران : آوای نور، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۴ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۰۶۶-۸
وضعیت فهرست	: فیبا
نویسی	
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: کودکان مبتلا به نارسایی‌های بینایی -- آموزش و پرورش
موضوع	: آموزش قبل از مدرسه
رده بندی کنگره	: HV۱۳۹۲۱۶۴۲ / ک۶الف
رده بندی دیویی	: ۹۱۱/۳۷۱
شماره کتابشناسی	: ۳۲۶۴۴۶۷

کودکان پیش دبستانی با آسیب بینایی

ترجمه و تألیف: مریم اصغری

ناشر: انتشارات آوای نور

صفحه آرا: منیر السادات حسینی

چاپ اول ۱۳۹۲

تیراژ: ۵۰۰ جلد

صحافی: نشاط

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۰۶۶-۸

تهران: خیابان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - خیابان وحید نظری - پلاک ۹۹

تلفن: ۶ - ۶۶۹۶۷۳۵۵ / نمابر: ۶۶۴۸۰۸۸۲ / همراه: ۰۹۱۲۱۰۸۳۷۳۱

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

قیمت ۸۰۰۰ تومان

تقدیم به یسنا، سنا، مانی و محمدبرسام عزیزم که
گل‌های زیبای زندگی خانواده‌ی من هستند و وجودشان
انگیزه‌ای برای قلم زدن شد.

تقدیم به خانواده‌هایی که کودک نابینا و کم‌بینا دارند و
عدم وجود مطالبی مدون در این حوزه، ایشان را با مشکل
روبرو ساخته است.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۱	پیش‌گفتار.....
۱۵	فصل اول: کلیات
۱۵	مقدمه.....
۲۰	متداول‌ترین تعریف نابینایی.....
۲۱	ضرورت آموزش کودک در دوره‌ی پیش‌دبستانی.....
۲۶	دوره‌ی پیش‌دبستانی و کودک نابینا.....
۲۸	اهداف آموزشی دوره‌ی پیش‌دبستانی.....
۳۱	دیدگاه‌های تاریخی.....
۴۰	الگوی خدمات خانوادگی فردی و الگوی آموزش فردی.....
۴۲	منطق و تأثیر مداخله‌ی زودهنگام.....
۴۳	تعامل اجتماعی و فراگیرسازی.....
	فصل دوم: اهمیت پرداختن به دوره‌ی پیش‌دبستانی از دیدگاه‌های
۴۹	مختلف

- ۴۹..... اهمیت نقش خانواده در زندگی کودک با آسیب بینایی
- ۵۸..... نقش گسترده‌ی معلم.....
- ۶۰..... در نظر گرفتن دیدگاه‌های کودکان.....

۶۳..... **فصل سوم: کودک و مسائل مرتبط با نابینایی**

- ۶۳..... مشکلات بینایی.....
- ۶۷..... اهداف انفرادی.....
- ۷۱..... آسیب بینایی چیست؟.....
- ۷۹..... چگونه آسیب بینایی رشد اولیه را تحت تأثیر قرار می‌دهد؟.....
- ۸۱..... اهمیت حس بینایی.....
- ۸۲..... اندازه‌گیری هوش در کودکان نابینا.....
- ۸۴..... مهارت‌های زبانی در کودکان نابینا.....
- ۸۶..... کودکان پیش دبستانی نابینای چند معلولیتی.....
- ۸۸..... خردسالان با آسیب بینایی چگونه باید مورد آزمون قرار گیرند؟.....

۹۳..... **فصل چهارم: کودک نابینا و مهارت‌ها**

- ۹۳..... مهارت‌های خود یاری.....
- ۹۶..... مهارت‌های حرکتی کودکان پیش دبستانی.....
- ۱۰۱..... مهارت‌های اجتماعی.....
- ۱۰۴..... مهارت‌های کلامی.....

- ۱۰۹.....جهت‌یابی
راه‌کارهای مورد استفاده برای بزرگسالان، والدین، معلمان، راهنمایان و
افرادى که با کودکان نابینا ارتباط دارند..... ۱۱۱

۱۱۵..... فصل پنجم: آموزش کودک نابینا در دوره‌ی پیش دبستانی

- در کلاس دوره‌ی پیش دبستانی برای کودک با آسیب بینایی چه کارهایی
باید انجام داد؟..... ۱۱۵
پیش‌نهادهایی برای اثربخش‌تر کردن آموزش معلمان..... ۱۱۷

۱۳۷..... پیوست

- منابع فارسی**..... ۱۴۱
منابع اینترنتی..... ۱۴۳

پیش‌گفتار

گروهی از کودکان نابینا زمانی که به سن مدرسه رسیده و وارد مدرسه می‌شوند، فاقد مهارت‌های لازم ابتدایی هستند، مثلاً هنوز نمی‌توانند لباس خود را بپوشند، از پله‌ها بالا روند، یا حتی راه رفتن معمولی را هم با اشکال انجام می‌دهند. این مسائل به خاطر کمبود تجربه و بی‌اطلاعی اولیاء و مربیان در مورد آموزش این کودکان در سنین قبل از مدرسه و عدم آموزش صحیح جهت‌یابی می‌باشد، یا این‌که کودکان در سن ۴ یا ۵ سالگی تجربه‌ی خیلی کمی در موارد اولیه‌ی خودکفایی دارند، لذا آموزش قبل از مدرسه در دوره‌ی پیش‌دستانی بسیار لازم و ضروری است. کسانی که می‌خواهند با کودک نابینا کار کنند باید قبلاً این‌گونه کتب یا مطالبی در این باره را به دقت مطالعه کرده، آن‌گاه با توجه به استعداد کودک با او کار نمایند.

همان‌طور که می‌دانیم کودکان سنین ۳ الی ۶ سالگی دوره‌ی پیش‌دستانی را آغاز می‌کنند. مقصود اصلی از فرستادن کودکان به دوره‌ی پیش‌دستانی آموزش مهارت‌های شناختی و اطلاعاتی به آنان است، ولی کار دوره‌ی پیش‌دستانی بیش از این‌ها است. دوره‌ی پیش‌دستانی نظام کوچکی است که کودک در آن قواعد اخلاقی، عرف اجتماعی، نگرش‌ها و شیوه‌ی برقراری ارتباط با دیگران را می‌آموزد. این نظام کوچک غالباً شبکه‌ای از گروه هم‌سالان برای کودک مهیا می‌کند. نفوذی که مدرسه در اجتماعی کردن کودک دارد هم به دلیل وجود شاگردان و هم به دلیل وجود معلمان و برنامه‌های درسی است. بنابراین با فرستادن کودک نابینا به دوره‌ی پیش‌دستانی، والدین کودکان نابینا ضمن بهره‌مندی از مزایایی که والدین کودکان بینا نیز به آن‌ها توجه داشته و دست می‌یابند، به کودک خود امکان بالیدن و رسیدن به سطح هم‌سالان بینای خود را هدیه می‌کنند.

از آن‌جا که کتابی در این خصوص به منظور استفاده‌ی والدین کودک نابینا در دوره‌ی پیش‌دستانی آن‌هم همراه با ارائه‌ی راهکارهایی جهت کار با این کودکان در این دوره با سرفصل‌های موجود در متن، وجود نداشت، نگارنده بر آن شد تا ضمن ترجمه متن اصلی

کودک با عنوان «کودکان پیش دبستانی با آسیب بینایی»^۱ که به قلم خانم ویرجینیا ای بیشاپ^۲ در سال ۱۹۹۶ میلادی تدوین شده است، مطالب دیگر به روز دیگری را نیز به آن افزوده و کتابی که پیش روی شماست را ترجمه و تألیف کند، لذا ضمن تشکر از بزرگوارانی که مشوق این جانب در تألیف این کتاب بودند، از مسؤلان صدیق و ارجمند انتشارات آوای نور که زمینه چاپ این کتاب را فراهم نمودند قدردانی می‌نمایم، هم‌چنین از خانم‌ها مرضیه اصغری و دنیا رضایی که در بازخوانی و اصلاح متن، یاری‌گری امین، صبور و دقیق بودند نیز تشکر نموده و این کتاب را به تمامی آنانی که علاقمند به مطالعه و کسب اطلاعات در مورد کودکان استثنایی هستند، تقدیم می‌کنم. در ضمن از تمامی صاحب‌نظران و منتقدان تقاضا دارد تا با ارائه انتقادهای و پیشنهادهای سازنده خود این جانب را در هر چه بهتر کردن سطح علمی کتاب‌های بعدی رهنمون باشند.

مریم اصغری
تأبستان ۱۳۹۲

^۱ . Preschool children with visual impairments

^۲ .Virginia E. Bishop

